

Štátna služba, postavenie úradníkov v európskych dokumentoch

21.09.2020

PhDr. Matúš Vyrostko, PhD.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ

- **nároky na odbornost' prirodzene stále prísnejšie (viacero faktorov – vývoj verejnej správy, zvyšovanie počtu vysokoškolsky vzdelaných pracovníkov**
- **v niektorých pozíciách/štátoch požiadavky stanovené priamo právnou úpravou**

Zásady veřejné služby pro činnost úředníka EÚ

Zdroj: dr. Scískalová, elektronické opory, podľa zásad uvedených VOP EÚ

Prostor pro doplňující informace, poznámky

Závazok voči občanom EÚ

- **úředníci si jsou vědomi toho, že orgány EU jsou proto, aby sloužily zájmům EU a jejích občanům při plnění cílů stanovených Smlouvami.**
- **Činí pouze taková doporučení a rozhodnutí, která jsou v souladu s těmito zájmy.**
- **Úředníci plní své úkoly podle svých nejlepších schopností a za všech okolností usilují o splnění nejprísnějších profesních norem. Jsou si vědomi toho, že do jejich funkce je vkládána důvěra veřejnosti, a jdou ostatním příkladem.**

- úředníci se řídí zdravým rozumem a při rozhodování jednají způsobem, který obstojí i při veřejném přezkoumání. Tato povinnost není splněna pouhým jednáním ve smyslu zákona.
- Úředníci nesmí podléhat finančnímu ani jinému tlaku, který by mohl ovlivnit výkon jejich funkcí, včetně přijímání darů. Včas přiznají jakékoli soukromé zájmy vztahující se k jejich zaměstnání (podjatost).
- Podnikají takové kroky, aby se vyhýbali střetům zájmů a vzniku takovýchto střetů, pokud k tomu dojde, přijmou opatření k jeho vyřešení. Tato povinnost platí i po odchodu ze zaměstnání.

Objektivnost'

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVE

- **úředníci jsou nezávislí, otevření, řídí se fakty a jsou ochotni vyslechnout názory, jsou připraveni uznat a napravit chyby. V postupech, které zahrnují srovnávací hodnocení, se doporučení a rozhodnutí úředníků odvíjí výhradně od zásluh a jiných hledisek výslovně uvedených zákonem.**
- **Úředníci se nesmí uchýlit k diskriminaci, ani dovolit, aby jejich sympatie či nesympatie vůči konkrétní osobě ovlivnily jejich profesionální chování. Ve své činnosti pro službu veřejnosti přistupují ke každému objektivně stanoví stejné povinnosti a dávají stejná práva**

- **úředníci jednají s úctou k sobě navzájem a k občanům. Jsou slušní, vstřícní, ochotní a plnit své úkoly včas. Snaží se porozumět tomu, co říkají ostatní, a vyjadřují se jasně a srozumitelně**

- **úředníci jsou ochotni vysvětlit svou práci a odůvodnit své jednání. Jeho povinnosti je vést spis ve věci, EVOP rovněž uvádí, úředníci vedou vlastní záznamy a vítají veřejné přezkoumání svého jednání, včetně kontroly jejich dodržování zásad veřejné služby.**

Princípy dobrej verejnej správy

- vo vnútroštátnej legislatíve stredoeurópskych štátov nie je explicitne vymedzený
- pojem nadnárodný, spoločné pre všetky členské štáty Európskej únie, v širšom zmysle pre všetky európske demokracie
- princípy dobrej verejnej správy vy sú v súčasnosti vymedzené v smernici m spôsobom uvedene v rozhodnutí ani v stanovisku boru ministrov Rady v súvislosti s m tom CM/Rec (2007) 7 o dobrej verejnej správe ve štátoch

Princípy dobrej verejnej správy

- vo vnútroštátnej legislatíve stredoeurópskych štátov nie je explicitne vymedzený
- pojem nadnárodný, spoločné pre všetky členské štáty Európskej únie, v širšom zmysle pre všetky európske demokracie
- nárok občanov na dobré spravovanie vecí verejných
- otvorený a dynamicky sa vyvíjajúci proces

Princíp viazanosti verejnej správy právom

- všetky rozhodnutia a úkony orgánov verejnej správy musia mať oporu v právnom poriadku, ich obsah musí byť s ním v súlade a musia byť účinne vykonateľné,**

- právomoc a úlohy vykonávateľov verejnej správy musia byť v platnom práve dostatočne jasným spôsobom upravené a špecifikované. Osobitný význam nadobúda táto požiadavka v rámci úpravy administratívneho postihu osôb za správne delikty vykonávateľmi verejnej správy.**

Princíp rovnosti a zákaz diskriminácie

- **cieľom princípu rovnosti je predchádzať nerovnakému zaobchádzaniu s osobami a súčasne zabezpečiť, aby sa s osobami nachádzajúcimi sa v tej istej skutkovej a právnej situácii zaobchádzalo rovnako, resp. obdobne,**

Princíp nestrannosti a objektivity

- podstatu princípu objektivity možno vyjadriť tak, že správny orgán pri rozhodovaní vychádza zo všetkých skutkových a právnych okolností podstatných pre daný prípad a prihliada len na ne,
- princíp nestrannosti je základným predpokladom spravodlivého rozhodovania vo verejnej správe a je garanciou práva na spravodlivý proces. Ak je zamestnanec (úradník) verejnej správy pri rozhodovaní zaujatý, je veľmi pravdepodobné, že nebude rozhodovať objektívne.

Princíp proporcionality

---

ukladá povinnosť vykonávateľom verejnej správy ovplyvňovať práva alebo záujmy súkromných osôb len tam, kde je to nevyhnutné a to len v rozsahu nevyhnutnom na dosiahnutie požadovaného cieľa (verejného záujmu).

- fyzické a právnické osoby majú právo na tzv. legitímne očakávanie, ktorého účelom je garancia čitateľnosti (predvídateľnosti) správania orgánov verejnej správy a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na a vynútenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali,

Princíp konania v primeranej lehote

- v právnom štáte by nemala existovať situácia, že by pre postup verejnej správy nebola ustanovená žiadna lehota na vybavenie veci, resp. aspoň rámcová zákonná požiadavka na vybavenie veci včas a bez zbytočných priet'ahov (taký stav by totiž v právnej praxi spôsobil právnu neistotu).

Princíp spoluúčasti

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVE

- zainteresované subjekty by mali mať možnosť ovplyvňovať rozhodnutia orgánov verejnej správy vo fáze, keď existujú v podobe návrhu**

Princíp rešpektovania súkromia

- zásahy do práva na súkromie sa posudzujú z troch hľadísk: z hľadiska legality (či bol zásah vykonaný v súlade s právnym poriadkom), legitimacy (či je pre zásah štátu daný niektorý z dôvodov uvedených v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd) a z hľadiska proporcionality (zásah do súkromia je možný len vtedy, ak je to nevyhnutné, a vykonať ho možno len v duchu požiadaviek kladených na demokratickú spoločnosť).

Princíp transparentnosti

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVE

- zahrňa aj právo na informácie, ktoré je dôležitým predpokladom (garanciou) realizácie iných zákonných práv (práva na spoluúčasť, práva na prístup k spravodlivosti atď.).

Osobitná kategória - Právo na spravodlivý proces

---

rozumieme právo na ustanovený postup pri vydávaní a výkone rozhodnutí správnych orgánov

Súčasťou práva na spravodlivý proces sú čiastkové základné procesné práva, napr. právo byť vypočutý, právo na zastúpenie a pomoc, na ukončenie konania rozhodnutím, na preskúmanie rozhodnutia, na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nečinnosťou vykonávateľa verejnej správy

Ďakujem za pozornosť
matus.vyrostko@fvp.slu.cz
matusvyrostko@gmail.com (len ak nefunguje prvý)